

Keliber Oy
Toholammintie 496
69600 KAUSTINEN

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Outovesi 3

Hakija Keliber Oy
KAUSTINEN

Yhteystiedot:
Toholammintie 496
69600 KAUSTINEN

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 3.12.2010 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 28.3.2011.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:
- 28.4.2011 kartta, kulmakoordinaattipisteet, perustelut valtaukselle, tutkimussuunnitelma, maanomistaja-, rajanaapuri-, tila- ja pinta-aliatiedot

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Kaustinen (236)

KaivNro 9102/1; valtausalueen nimi: Outovesi 3

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
236-403-6-17	Peräkangas	Linnusperä	8,23
236-403-6-8	Lisävalo	Linnusperä	6,72
236-403-6-9	Outokangas	Linnusperä	2,54
		Yhteensä ha	17,49

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: litium.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 17.6.2013 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus).

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 20.8.2013 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 20.8.2013.

Hakemuksen vireillä olosta on ilmoitettu:

19.6.2013 Virallisessa lehdessä

20.6.2013 Perhönjokilaakso-lehdessä

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9102/1   Outovesi 3

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Keskipohjanmaa-lehdessä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen.

Valitus aika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Raisa Mohsen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Keliber Oy on kesällä 2010 suorittanut lohketutkimuksia näillä alueilla. Spodumeenipitoisten lohkeiden ja geologisen tulkinnan perusteella suoritettiin syksyllä ja talvella 2010 maanomistajien luvalla kairauksia valtausanomusalueella "Outovesi". Sieltä paikannettiin kiinnostava ja mahdollisesti taloudellisestikin hyödynnettävä spodumeenipegmatiittiesiintymä. Anottava valtaus sijaitsee tämän esiintymän pohjoispuolella.

Lohkareiston sekä geologisen ja geofysikaalisen tulkinnan perusteella kiinnostava vyöhyke jatkuu pohjoiseen.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Lohkarekartoitus

Alueella tehdään tarkemmat lohketkartoitukset, lohkeiden näytteenotto ja mahdollisten kalliopaljastumien kartoitus. Näiden ja geofysikaalisten lentomittausten tulkinnan perusteella voidaan etsintä ohjata kiinnostavimmille alueille. Tätä työtä suoritetaan jo seuraavalla kenttätökaudella.

Geofysikaaliset mittaukset

Valtausanomusalueella tehdään tarkempaa lentomittausaineiston tulkintaa. Sen perusteella suunnitellaan detaljinen magneettinen mittaus auttamaan geologisen rakenteen selvittämisessä ja mahdollisen spodumeenipitoisen pegmatiittijuonivyöhykkeen paikantamisessa. Tämä tehdään alkuvaiheissa linjamuotoisena ja tulosten niin edellyttäessä systemaattisena.

Kallio- ja moreeninäytteenotto

Välittömästi geofysikaalisten mittausten jälkeen suoritettaneen pienialainen kalliomurskenäytteenotto ja samassa yhteydessä moreeninäytteenotto mahdollisen pegmatiittivyöhykkeen paikantamiseksi. Pistemäärä on minimissään noin 30–50. Moreeninäytteenottoa voidaan tehdä myös pienellä kaivinkoneella.

Kairaukset

Mikäli kallio- ja moreeninäytteenotossa saadaan viitteet spodumeenipegmatiitista, tehdään havaintojen varmistus timanttikairauksella. Ensimmäisessä vaiheessa kairataan kaksi tai kolme reikää kriittisen vyöhykkeen poikki. Toisessa vaiheessa kairausta jatketaan, mikäli tulokset ovat positiiviset. Kairaukset voidaan tehdä minä vuodenaikana tahansa.

Kallion pinnan paljastukset

Mikäli toivottavasti löydettävällä pegmatiittivyöhykkeellä maapeite on riittävän ohut ilman vesiongelmia, paljastetaan kallion pintaa rajoitetulla alueella kaivinkoneella kartoitusta ja näytteenottoa varten.

Etsintätoimenpiteiden painotus tai järjestys voi uusien tulosten takia muuttua etsintöjen mennessä eteenpäin.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot Kaustisen kunta

Kunta toteaa lausuntonaan, että Keliber Oy:n Outovesi 3 -valtausaluetta tulee rajata niin, että etäisyys kiinteistöllä Kukkunorr 236-401-6-14 sijaitsevaan vapaa-ajan asuntoon tulee olla vähintään 50 m. Muilta osin valtaushakemukselle ei ole kaavallista tai muutakaan kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaista estettä. Alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)Luonnonsuojelunäkökohdat

Lähimmät suojelualueet ovat Vionnevan Natura-alue/soidensuojelualue n. 5,2 km kohteista kaakkoon (SE) sekä Kiimanevan – Iso Köyrisennevan soidensuojelualue 5 km kohteista luoteeseen.

ELY-keskuksella ei ole valtausalueelta tiedossa luonnonsuojelulain 29 § mukaisia luontotyyppiä esiintymiä eikä luonnonsuojelulain 49 § mukaisia lajiesiintymiä. Lähin maakotkareviiri sijaitsee Vionnevan alueella n. 5 km kaakkoon. Kalasääsken on todettu esiintyvän Vionnevan alueella, Kiimanevalla ja tutkimusalueen länsipuolella Iso Vehkanevan alueella. Lähin luonnontieteellisen keskusmuseon rengastustoimiston rekisterissä oleva sääksenpesä, jossa viimeinen tiedossa oleva pesintäilmoitus on vuodelta 2008, sijaitsee vain runsaan 2 km päässä tutkimusalueesta (Iso Vehkanevan alue). Koska sääksen pesiä ei ole välttämättä tarkastettu joka vuosi, tulisi hakijan selvittää nykyinen tilanne ja suunnitella tutkimustoiminta siten, ettei siitä aiheudu häiriötä sääksen pesinnälle, eikä pesimäaikana (1.2 – 31.7) aralle maakotkalle.

Ympäristönsuojelunäkökohdat*Poltto- ja voiteluaineet*

Poltto- ja voiteluaineet sekä kemikaalit on varastoitava ja niitä on käsiteltävä siten, että niistä ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, hajuhaittaa, pilaantumisvaaraa vesistöön eikä muutakaan haittaa ympäristölle.

Poikkeukselliset tilanteet

Tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan tai vesistöön, on viipymättä ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen estämiseksi, päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi.

Melu

Alueella tapahtuvat kairaukset ja kaivutyö on pyrittävä suorittamaan arkipäivisin klo 7-22 välisenä aikana.

Toiminnan lopettaminen

Toiminnan loputtua on alue siistittävä ja toiminnasta syntyneet jätteet vietävä asianmukaiseen vastaanottoipaikkaan. Lisäksi mahdolliset tutkimuskaivannot ym. muut toiminnasta aiheutuneet jäljet on pyrittävä maisemoimaan.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Haluaa selvityksen siitä, miten yhtiö vastaa toisten mailla suoritettujen tutkimustöiden aiheuttamista vahingoista, myös tievahingoista ja tietoa siitä, miten ympäristö, lähellä sijaitsevat järvet ja vesistöt, huomioidaan tutkimuksissa.

Hakijan vastine

Hakijalta ei ole pyydetty vastinetta.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määräämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrätyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisenä ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädettyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47-49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Ottaen huomioon nyt kyseessä olevan valtausalueen sekä sen välittömään läheisyyteen sijoittuvien, saman hakijan hakemien valtausalueiden yhteenlaskettu pinta-ala, voidaan viiden vuoden voimassaoloaikaa pitää perusteltuna.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritetusta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvästä ja ohi-menevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

6. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29

§:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

9. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtauksesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

10. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

11. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteeseen

Lausunnoissa ja mielipiteessä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- ELY-keskuksen lausunnossa esitettyä suurten petolintujen pesien nykytilan selvittämismisvelvollisuutta ennen tutkimustöitä ei ole tarpeen asettaa, koska kaivoslaista (503/1965) ja siinä annettujen luonnonsuojelulakiviittausten perusteella ei voida johdattaa pesien sijainnin selvittämismisvelvollisuutta valtaajalle, kun lisäksi otetaan huomioon pesien oletettu sijainti tutkittavaan alueeseen nähden. Rauhoitettujen petolintujen tunnettujen pesäpuiden osalta viitataan kuitenkin luonnonsuojelulain (1096/1996) 39 §:ään, jota myös valtaajan on kaivoslain nojalla noudatettava mm. tutkittavalle kohteelle siirryttäessä. Tällä päätöksellä asia saatetaan valtaajan tietoon, jotta tutkimuksissa noudatetaan tarpeellista varovaisuutta erityisesti pesimäaikana.
- ELY-keskuksen lausunnossa mainitun mahdollisen meluhaitan vuoksi ei ole syytä antaa erillistä lupamääräystä valtaajalle, kun otetaan huomioon lupamääräyksen 11 viittaus muun lainsäädännön noudattamismisvelvollisuuteen. Lisäksi lausunnossa mainittujen poltto- ja voiteluaineiden ja kemikaalien käsittelyn sekä poikkeuksellisten tilanteiden osalta viitataan lupamääräyksiin 8 ja 11.
- jälkitoimenpiteitä, tutkimuskaivantoja ja alueen maisemointia koskien todetaan, että valtaajan edellytetään kaivoslain nojalla tekemään tutkimuksia mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa aiheuttaen. Tämän seurauksena – ja viitaten myös lupamääräyksessä 6 todettuun – valtausalue on saatettava maisemallisesti ja muutoin ympäristöllisesti tyydyttävään tilaan mm. peittämällä ja maisemoimalla tutkimuskaivannot.
- Kaivosviranomaisen on rajannut valtausaluetta kiinteistöllä Kukunorr 236-401-6-14 sijaitsevan vapa-ajanasunnon vuoksi Kaustisen kunnan lausunnon mukaisesti.
- Valtaajan vastuusta tutkimusten aiheuttamista vahingoista maanomistajille ja ympäristölle todetaan, että valtaaja on suoraan kaivoslain (503/1965) 15 §:n mukaan velvollinen suorittamaan tutkimustoimenpiteet siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa. Mikäli alueiden käytöstä aiheutuu jollekin pysyvää tai ohimenevää vahinkoa tai haittaa, on valtaaja kaivoslain 15 §:n mukaan velvollinen suorittamaan siitä täyden korvauksen. Korvausvaatimus on esitettävä valtaajalle kolmen vuoden kuluessa tässä päätöksessä annetun valtausoikeuden raukeamisesta. Lisäksi lupamääräyksen 4 mukaisesti valtaaja on velvollinen ilmoittamaan valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille tutkimustöistä, ja tällöin maanomistajalla on myös mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista. Lisäksi viitataan lupamääräyksessä 11 todettuun muun lainsäädännön noudattamismisvelvollisuuteen malminetsintätöissä.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)
 Kaivoslaki (621/2011)
 Kaivosasetus (663/1965)
 Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
 Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
 Hallintolaki (434/2003)

Jätelaki (646/2011)

Ympäristönsuojelulaki (86/2000)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (630/2010)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **3.2.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttala-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Vaasan hallinto-oikeus

käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 65100 Vaasa

postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

puhelin: 029 56 42611

telekopio: 029 56 42760

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

